

Synpunkter på remissen **Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning, SOU 2017:38**

Lärarnas Riksförbund har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss. Förbundet väljer att endast kommentera de delar som är relevanta för skolan.

Allmänna synpunkter

Förbundet instämmer med utredningens slutbetänkande, att det bästa sättet att höja kvaliteten inom skolan är att tillse att de offentliga resurserna verkligen används till det som är avsikten. Av den anledningen är det angeläget att det förslaget om vinstreglering som lämnades i delbetänkandet snarast genomförs.

Att mäta kvalitet i skolan

Skolans huvudmän har att förverkliga de mål och regler som finns i skolans styrdokument, främst skollag och läroplaner. I dessa styrdokument anges inga nyckeltal, utan endast vad som krävs för att verksamheten ska kunna genomföras. *Hur* detta sker, till exempel hur många legitimerade lärare som behövs för undervisningen av en viss storlek på en elevgrupp, eller hur omfattande skolbiblioteket ska vara och var det ska ligga, anges inte. Att från detta dra slutsatsen att nyckeltal för själva processen inte går att etablera vore dock fel.

Lärarnas Riksförbund har nyligen svarat på remiss på Skolkommissionens slutbetänkande. Om kommissionens förslag genomförs vore mycket vunnit för skolans räkning, då staten i så fall tar ett ökat ansvar för skolan på en rad områden genom olika regleringar. Dessa förslag har förbundet följaktligen tillstyrkt. Förbundet har även tillstyrkt Skolkostnadsutredningens förslag om ekonomisk redovisning på enhetsnivå. Det finns dock goda möjligheter att gå längre.

Forskning visar till exempel att specialpedagogiskt stöd tidigt i grundskolan har stor effekt på elevens framtida lärande, om eleven bedöms ha behov av sådant. Ett problem är att svensk grundskola tenderar att sätta in stöd för sent. Att specialpedagogiskt stöd måste sättas in i samband med den kommande

åtgärdsgarantin (läsa-skriva-räkna) i lågstadiet, om resultaten för en elev är kritiska, både kan och bör regleras. En sådan reglering vore en typ av kvalitetskrav som kan ställas på samtliga huvudmän som bedriver undervisning i lågstadiet. Ytterligare tänkbara kvalitetsmått/krav skulle kunna gälla lokaler och utrustning. Till exempel att varje skolenhet som bedriver undervisning för högstadiel elever måste ha faktisk tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning i de naturvetenskapliga ämnena.

Ännu ett exempel gäller kostnaden för undervisning, där man också kan tänka sig en tydlig reglering enligt olika modeller, i syfte att säkerställa kvaliteten hos alla skolhuvudmän.

Synpunkter på utredningens bedömningar och förslag

Utredningen avstår, sånär som på något undantag, från att lägga skarpa förslag på skolområdet, delvis med hänvisning till Skolkommissionens nu genomförda arbete. Däremot berörs summariskt en del frågor som förbundet vill lyfta fram:

- *Skolinspektionens granskning och tillsyn.* Förbundet anser att statens gransknings- och tillsynsverksamhet på skolområdet behöver förändras. Ökat fokus behöver läggas på stödjande tillsyn närmre skolverksamheten. Skolkommissionens förslag om en regionalisering av den statliga skolmyndighetsstrukturen är ett stort steg i rätt riktning. Den statliga tillsynen och granskningen måste dock fortsatt vara separerad från övriga myndighetsuppgifter, men ändå komma närmre huvudmännen via den regionala nivån.
- *Tydligare ekonomisk redovisning.* Utredningen hänvisar till Skolkostnadsutredningens betänkande om förslag om ekonomisk redovisning på skolenhetsnivå, något förbundet tillstyrkte. Lärarnas Riksförbund vill härmed åter uppmana regeringen att genomföra Skolkostnadsutredningens förslag. Meningen är att tydlig redovisning av resultat och ekonomiska data ska ske på skolenhetsnivå, oavsett huvudman, vilket gör att Skolverket inte särskilt behöver lyfta fram idéburna aktörer i sin statistik, vilket slutbetänkandet föreslår.

Lärarnas Riksförbund tillstyrker:

- Att en utredning får i uppdrag att definiera idéburna aktörer, samt om särskilda regler behövs i syfte att underlätta för dessa att bedriva välfärdsverksamhet. Hur den ekonomiska granskningen ska gå till riktad mot idéburna aktörer bör, enligt förbundets mening, också ingå i uppdraget.

Stockholm 14 augusti 2017

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Olof Lundborg
Senior utredare